

οικονομικοί παλμοί

Ἑλλάδα, σημαντική ανεργία στις γυναίκες.

Γαλλήν Φούρα, δημοσιογράφος.

Ἡ ανεργία μπορεί σὲ ὀρισμένες περιπτώσεις νὰ ἔχει σοβαρότερες ἐπιπτώσεις στις γυναίκες ἀπὸ ὅσο στοὺς ἄνδρες, ὅπως συμβαίνει σήμερα στὴ νότια Εὐρώπη. Ἐρευνα τῶν γιατρῶν τοῦ κόσμου στὴν Ἑλλάδα τὸ 2014 ἔδειξε ὅτι τέσσερις στὸς δέκα Ἑλληνίδες ἀποφάσισαν νὰ κάνουν ἓνα παιδί λιγότερο ἢ νὰ μὴν κάνουν καθόλου παιδιά γιὰ νὰ μὴν χάσουν τὴ δουλειά τους. Μὲ τὴν ανεργία νὰ πλήττει σχεδὸν μία στις τρεῖς γυναίκες, ὁ κίνδυνος τῆς φτώχειας γίνεται μεγαλύτερος καὶ ἀποτελεῖ ἀποθαρρυντικὸ παράγοντα γιὰ τὰ ζευγάρια.

Ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται στὴν τέταρτη θέση στὴν κατάταξη τῶν χωρῶν μὲ τὴ μεγαλύτερη πληθυσμιακὴ συρρίκνωση. Ἐχει σημειώσει πληθυσμιακὴ συρρίκνωση 0,6%, ποσοστὸ ἴσο μὲ αὐτὸ τῆς Πορτογαλίας. Στὴν κατάταξη βρίσκονται χώρες ποὺ ἀντιμετωπίζουν οικονομικὰ προβλήματα, ὅπως ἡ Ἰσπανία καὶ τὸ Πόρτο Ρίκο, γεγονὸς ποὺ ἐπιβεβαιώνει τὴ σύνδεση τῆς οικονομικῆς κρίσης καὶ ὑπογεννητικότητας. Ἀπὸ διάφορες μελέτες διαπιστώνεται ὅτι τὸ πρόβλημα ἐντοπίζεται κυρίως στὴ συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν στὴν ἀγορὰ ἐργασίας. Σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν κοινὴ ἀντίληψη, ὅσο ὑψηλότερα εἶναι τὰ ποσοστὰ ἀνεργίας τῶν γυναικῶν, τόσο χαμηλότερα τὰ ποσοστὰ τῶν γεννήσεων. Ἡ οικονομικὴ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ σταθερότητα εὐνοοῦν τὶς γυναίκες.

Ἄν ἀνατρέξει κανεὶς στις στατιστικὲς παρατηρεῖ ὅτι τὰ ποσοστὰ τῶν γεννήσεων δὲν ἦσαν ἱκανοποιητικὰ καὶ πρὶν τὸ 2008, ὅταν οἱ ἑλληνικὲς οἰκογένειες δὲν εἶχαν ἔρθει ἀκόμη ἀντιμέτωπες μὲ τὴν οικονομικὴ κρίση. Ἀντίκουμε στὴν ὁμάδα τῶν χωρῶν μὲ ποσοστὰ γεννήσεων κάτω τοῦ 1,5% ἀνὰ γυναίκα, ἐνῶ στις Σκανδιναβικὲς χώρες, στὰ Ἀγγλόφωνα καὶ Γαλλόφωνα ἔθνη εἶναι ἄνω τοῦ 1,7%. Ἡ γεννητικότητα στὴν Ἑλλάδα, μὲ στοιχεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν, βρίσκεται σὲ πολὺ χαμηλὰ ἐπίπεδα, μὲ τὶς Ἑλληνίδες νὰ ἀποκοῦν 1,1-1,3 παιδιά κατὰ μέσον ὄρο σὲ μεγάλη ἡλικία. Ἡ δημογραφικὴ βόμβα, ὅπως συνηθίζουμε νὰ λέμε τὴ μείωση τῆς γεννητικότητας, ἀποτελεῖ ἀποτέλεσμα ἑνὸς συνδυασμοῦ παραγόντων μὲ σημαντικότερο τὴν ἄνιση συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν στὴν ἀγορὰ ἐργασίας. Καὶ πρὶν δέκα χρόνια, ποὺ δὲν ὑπῆρχε κρίση καὶ ὑψηλὴ ανεργία στὴν Ἑλλάδα, ἡ ανεργία τῶν γυναικῶν ἦταν 2,5 φορὲς ὑψηλότερη ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχη τῶν ἀνδρῶν...

Ἄλλοι παράγοντες, ποὺ συνδέονται μὲ τὴν ὑπογεννητικότητα, εἶναι ἡ παρατεταμένη παραμονὴ τῶν παιδιῶν στὴν οἰκογενειακὴ ἐστία καὶ ἡ φυγὴ πολλῶν νέων στὸ ἔξωτερικόν. Στὴν Ἑλλάδα τὸ 57% τῶν νέων, δεκαοκτὼ

ἔως τριάντα τεσσάρων ἐτῶν, δὲν ἔχει ἀποχωριστεῖ τὴν οἰκογενειακὴ ἐστία. Σύμφωνα μὲ τὸ Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 190.000 Ἑλληνες ἐπιστήμονες ἐργάζονται στὸ ἔξωτερικόν, λόγω τῆς περιορισμένης ζήτησης τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας γιὰ πτυχιούχους.

Τὸ χάσμα μεταξὺ τῶν δύο φύλων στὴν ἀπασχόληση γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση τῶν 28 κρατῶν-μελῶν δὲν εἶναι ὡστόσο εὐκόλα ὁρατό. Βάσει συγκεντρωτικῶν στοιχείων τοῦ Δεκεμβρίου, ἐκτὸς παραγωγικῆς δραστηριότητας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση βρίσκεται κατὰ μέσον ὄρο τὸ 9% τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ 9,1% τῶν γυναικῶν. Ἡ ανεργία τῶν γυναικῶν εἶναι σαφῶς ὑψηλότερη στις χώρες τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ νότου, μὲ τὸ φαινόμενο νὰ παίρνει ἀνσυχνικὲς διαστάσεις στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰσπανία. Ἀντίθετα, στις χώρες ποὺ ἡ οικονομικὴ κατάσταση εἶναι καλύτερη, ὅπως στὴ Γερμανία, τὴ Μεγάλῃ Βρετανία καὶ τὴν Αὐστρία, οἱ συνθήκες εἶναι πολὺ πιὸ εὐνοϊκές.

Στις παραδοσιακὰ βιομηχανικὲς χώρες, ὅπως ἡ Γερμανία, οἱ γυναίκες εἶναι ξεκάθαρα οἱ ὠφελημένες ἀπὸ τὴ βελτίωση τῆς ἀπασχόλησης. Στὴ Γαλλία τὸ 2001 ἡ ανεργία τῶν γυναικῶν ἦταν κατὰ τὸ ἥμισυ ὑψηλότερη ἀπὸ ἐκείνη τῶν ἀνδρῶν, ἐνῶ τὸ 2015 εἶναι πιθανότερο οἱ ἄνδρες νὰ βρεθοῦν ἐκτὸς ἐργασίας παρά οἱ γυναίκες. Οἱ ἐργασιακὲς εὐκαιρίες ἔχουν σαφῶς βελτιωθεῖ γιὰ τὶς γυναίκες στὴν Εὐρώπη καὶ αὐτὸ σε σημαντικὸ βαθμὸ μπορεῖ νὰ ἀποδοθεῖ στις ἐπαγγελματικὲς ἐπιλογὲς τῶν Εὐρωπαίων. Πολλὲς γυναίκες ἀπασχολοῦνται στὸν κλάδο παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ὅπως εἶναι ἡ περιθαλψὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευση. Πρόκειται γιὰ πεδία τῆς οἰκονομίας, τὰ ὁποῖα δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἰδιαίτερος εὐπρόσβλητα ἀπὸ τὶς διακυμάνσεις στὴν πορεία τῆς οἰκονομίας. Ἀντίθετα οἱ ἄνδρες συχνὰ ἀπασχολοῦνται στις κατασκευὲς καὶ τὴ βιομηχανία, κλάδους πολὺ εὐάλωτους στὰ σκαμπανεβάσματα τῆς οἰκονομίας. Ἡ ἀγορὰ ἐργασίας βρίσκεται σὲ μία περιδίνηση ἀκόμη καὶ στὴ Γερμανία, ὅπου τὸ 2001 ἔως τὸ 2015 εἶχαν καθεὶ 600.000 θέσεις ἐργασίας γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ ἄλλες τόσες περίπου γιὰ τὶς γυναίκες. Παράλληλα ὅμως δημιουργήθηκαν 1,6 ἑκατομμύρια νέες θέσεις ἐργασίας στὴν περιθαλψὴ, τὶς κοινωνικὲς ὑπηρεσίες καὶ τὴν ἐκπαίδευση, ἀπὸ τὶς ὁποῖες 1,2 ἑκατομμύρια ἀφοροῦσαν γυναίκες. Σύμφωνα μὲ τὸν Holger Schaefer, ἀνώτατο οἰκονομολόγο τοῦ Ἰνστιτούτου Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν τῆς Κολωνίας, ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν θέσεων ἐργασίας, οἱ ὁποῖες δημιουργήθηκαν τὸ διάστημα 2001-2015, τὸ 64% κατέλαβαν οἱ γυναίκες. 🍎